

Pandemi Sürecinde Hava Yolculuğu ve COVID-19 Önlemleri

COVID-19 pandemi sürecinde hava yoluyla yapılan yolculuklar ve alınan önlemlerin hastalık açısından güvenli olup olmadığına dair yapılan bu derlemede, Ekim 2020 itibarıyla COVID-19 sürecinde hava yolculuğu önlemlerinin durumu değerlendirilmiş ve uygulamaların bilimsel temelleri incelenmiştir. Bu amaçla; uçuş sayıları, karantina uygulamaları, yolculuk yasakları ve tüm bu uygulamaların kullanışlılığı, yarar ve riskleri değerlendirilmeye alınmıştır.

Sistemik incelemeler, genel olarak, seyahat kısıtlamalarının enfeksiyonu kontrol altına alma konusunda yalnızca sınırlı bir etkiye sahip olduğunu ve etkinin derecesinin, kısıtlamaların kapsamı ve zamanlaması, salgın boyutu, virüs bulaşabilirliği ve seyahat modellerine kadar çok sayıda faktöre bağlı olduğunu göstermektedir. Salgının ilan edildiği bir ülkeden gelen yolcuların karantinaya alınması, virüsün girişini veya yeniden girişini, bulaşma pikini veya her ikisini birden geciktirebilir, ancak bu geciktirme etkisi küçüktür ve mevcut verilerin yeterli olmadığı düşünülmektedir.

Sıcaklık taramalarının etkisiz olduğu düşünülmektedir. Teletıp yaklaşımı ile hastaların uçuştan önce kendi değerlendirme formunu doldurmaları ve muhtemelen tükürükte antijen aranması gibi hızlı testler gelecekte havaalanlarında uygulanabilir strateji olarak değerlendirilebilir. Gelecekte, varılan ülkede yapılacak tükürük testi, geldikten sonra karantinaya alınması gereken kişi sayısını azaltmanın en iyi yolu olabilir. El hijyeni ve bir havalimanına giriş noktasından havaalanından çıkana kadar fiziksel mesafe ve sürekli yüz maskeleri, kullanımı SARS-CoV-2 iletimini önlemenin temel unsurlarıdır.

Retrospektif analizler, uçakta sıkı hijyen önlemleri uygulandığında, SARS-CoV-2'nin bulaşma oranlarının, pozitif vakalar olsa bile, 27 milyon yolcu başına bir vaka kadar düşük olmasının muhtemel olduğunu göstermektedir.

Çoğu havayolu, uçuşlarını dezenfekte etmekte ve belirli bir dereceye kadar maske takmaya ve sosyal mesafeye zorlamaktadır. Fakat havayolu şirketlerinin yönergelerini araştırmak zor olduğundan diğer önlemlere ilişkin bilgiler tam ve şeffaf değildir, yorumlanması da kafa karıştırıcıdır.

Temaslı takibi için, ortak bir platformda, teletıp yaklaşımını ön kontrol anketleri ile COVID-19 test sonuç bilgilerinin takibi gereklidir. Güvenli hava yolculuğu için, gerekli tüm paydaşlarla

birlikte, mevcut hızlı testlerin doğrulanması ve önleyici stratejileri sistematik olarak değerlendirecek bir uzman komitesi olması kanıta dayalı önlemler olarak değerlendirilebilir.

Havaalanına geliş	Havaalanından kalkış	Uçuş sırasında	Havaalanına varış	Havaalanından dönüş
				
Yolcular <ul style="list-style-type: none">-Maske-Sosyal mesafe-Kişinin kendi semptomlarını kontrol etmesi-Genel hijyen kuralları	Yolcular <ul style="list-style-type: none">-Maske-Grup halinde binış-Sosyal mesafe-Genel hijyen önlemleri-SARS-CoV-2 Testi Personel <ul style="list-style-type: none">-Maske-Düzenli sağlık kontrolleri-SARS-CoV-2 Testi Uçak <ul style="list-style-type: none">-Temizlik ve yüzeylerin dezenfeksiyonu-Elektrostatik sprey-Binış esnasında ventilasyon sistemleri	Yolcular <ul style="list-style-type: none">-Maske-Yolcu yeri tespiti formu Personel <ul style="list-style-type: none">-Maske-Yüz koruyucusu-Servisleri azaltma Uçak <ul style="list-style-type: none">-Sağlık ekipmanlarının temizliği-İzolasyon koltuğu-HEPA filtre (ventilasyon)	Yolcular <ul style="list-style-type: none">-Maske-Grup halinde iniş-Hızlı test Personel <ul style="list-style-type: none">-Maske-Yüz koruyucusu Uçak <ul style="list-style-type: none">-Temizlik ve dezenfeksiyon-İniş esnasında ventilasyon sistemleri	Yolcular <ul style="list-style-type: none">-Gidilecek yere varıldığında maskenin atılması veya değiştirilmesi-Sosyal mesafe-Genel hijyen önlemleri-Test sonuçlarına bağli olarak karantina uygulaması

Şekil: Evden varış noktasına seyahat ederken SARS-CoV-2 iletiminin önlenmesi için önerilen uygulamalar.

Tam metin: doi: <https://doi.org/10.1016/j.tmaid.2020.101915>

Çeviren: Dr. Öğr. Üyesi Görkem CENGİZ (YİÜ- SHMYO)

YİÜ, Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı-Yüksek Lisans Öğrencisi

Danışman: Prof.Dr. Bengül DURMAZ (YİÜ-Tıp Fak. Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı)